

سورة الاحقاف

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı

Yönetim

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi

İcadiye Bağlarbaşı caddesi 40 Üsküdar 34662 İstanbul
Tel : (0 216) 474 08 50 Faks : (0 216) 474 08 74
Elektronik posta : yayin@isam.org.tr

Basım, Dağıtım ve Pazarlama

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

Ostim OSB Mahallesi 1256. Cadde, 11 Yenimahalle / Ankara
Tel : (0 312) 354 91 31 (pbx) Faks : (0 312) 354 91 32
Elektronik posta : bilgi@tdv.com.tr
Sertifika: 48058

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM

ANSİKLOPEDİSİ

CİLT 30

MISRA - MUHAMMEDİYYE

Bu ciltte yer alan bazı maddelerin islamansiklopedisi.org.tr adresinde yayımlanan elektronik versiyonlarında gerçekleştirilen tashih ve güncellemelerin bir kısmı, İSAM Yönetim Kurulu'nun 05.10.2018 tarih ve 2018/13 sayılı kararı uyarınca bu baskıya da yansıtılmıştır.

Ankara 2020
(1. basım, İstanbul 2005)

Başkan

Prof. Dr. M. Âkif AYDIN

Yönetim Kurulu

Prof. Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ

Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL

Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN

Doç.Dr. Tahsin GÖRGÜN

Başkan Yardımcıları

Doç.Dr. Ahmet ÖZEL

Doç.Dr. Cengiz KALLEK

Genel Sekreter

Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU

İnceleme Kurulu

Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Başkan)
Doç.Dr. Ahmet ÖZEL
Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN
Doç.Dr. Cengiz KALLEK
Prof.Dr. Metin YURDAGÜR (Koordinatör)

Araştırmacılar Kurulu

Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN
Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL
Doç.Dr. Talip KÜÇÜKCAN
Doç.Dr. Recep ŞENTÜRK
Doç.Dr. Cengiz KALLEK

Araştırmacılar

Doç.Dr. Ahmet KAVAS
Doç.Dr. Şükrü ÖZEN
Doç.Dr. M. Sait ÖZERVERLİ
Doç.Dr. Mustafa SİNANOĞLU
Doç.Dr. İlyas ÜZÜM
Dr. Casim AVCI
Dr. Cemil AYDIN
Dr. Salime Leyla GÜRKAN
Dr. İbrahim KALIN
Dr. Eyyüp Said KAYA
Dr. Seyfi KENAN
Dr. Sedat ŞENSOY
Dr. Cengiz ŞİŞMAN
Dr. Vildan SERDAROĞLU ŞİŞMAN
Dr. Nuri TINAZ
Dr. Aydın TOPALOĞLU
Dr. Hayrettin YÜCESOY

TEKNİK REDAKSİYON

Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU

Madde Tesbit ve İç Kontrol

Fuat GÜNEL – Kasım KIRBIYIK

İmlâ

Dr. İsa KAYAALP

Teknik Kontrol

Prof. Dr. Hasan AKSOY – Dr. Hilal GÖRGÜN

Bibliyografya

İsmail ÖZBİLGİN – Abdülkadir ŞENEL

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ

Ahmet YILMAZ (Müdür)

Sayfa Düzeni

Nedim GÜNEY

Tashih

Hüseyin Hilmi KURTULMUŞ

Mehmet GÜNYÜZLÜ

Osman SEVİM – Nedret TOPÇU

Resimleme

Enis KARAKAYA / M.A.

Ahmet AKMAN – Haluk KARGI / M.A.

Çizim

Oğuz KALLEK

SİPARİŞ ve TAKİP MÜDÜRLÜĞÜ

Sabahattin YENİCE (Müdür Yardımcısı)

Ş. Memduh GÜZELER – Levent AKÇALAR

Mustafa KALAYCI – Ahmet Ali TONYALI

Dizgi

Mustafa DÜRSUN

Süleyman ÖZEL – Yılmaz SAMANCI

BASIM, DAĞITIM ve PAZARLAMA

Murat AYDEMİR (İşletme Müdür V.)

Yalçın AKTAN (Matbaa ve Medya Müdürü)

KÜTÜPHANE ve DOKÜMANTASYON

Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Danışman)

KÜTÜPHANE ve

DOKÜMANTASYON MÜDÜRLÜĞÜ

Fatih ÇARDAKLI (Müdür)

Recep YILMAZ (Müdür Yardımcısı)

M. Birol ÜLKER (Müdür Yardımcısı)

Teknik Hizmetler

Ali Yücel YÜRÜK – Ender BOZTÜRK

Sema DOĞAN – Hüseyin KARAER

Salih SANDAL – Ali SAVRAN

Çetin TÜYLÜ – Mehmet YILMAZ

Okuyucu Hizmetleri

Abdurrahman M. HACIİSMAİLOĞLU

Suat ÇOBAN – Mehmet EĞİLMEZ

Eda KÜPDİLLİ

Satın Alma

Cemil Cahit CAN – Ekrem ARSLAN

Sürelî Yayınlar ve Mübâdele

Selahattin ÖZTÜRK – Ş. Bilal ÇAVUŞOĞLU

Abdurrahman KAYA

Dokümantasyon

Cemal TOKSOY – Ömer Faruk BAHADUR

Fotokopi

Şevki BAYKUŞ – İnyet BEBEK

Hamit ÖZTÜRK

Arşiv

Kenan YILDIZ

MUHASEBE

Atalay ALPTEKİ (Müdür Yardımcısı)

Mehmet ŞEVİK – Metin ALTINOK

Bilal SALMAN – Sema TEKİN

PERSONEL ve İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ

Yakup KAHRAMAN (Müdür)

Halit ÖZÇELİK (Müdür Yardımcısı)

İbrahim AKMANOĞLU – Musa AKOL

Bayram GÜNEŞ

BİLGİ İŞLEM

Ali Rıza SET – Coşkun YILDIRIMTÜRK

İLİM KURULLARI ÜYELERİ

Prof.Dr. Hasan AKSOY
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Ali AKYILDIZ
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Nurettin ALBAYRAK
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. Tayyar ALTIKULAÇ
(Tefsir)

Doç.Dr. Mustafa ALTUNDAĞ
(Tefsir)

Dr. Muhammed ARUÇI
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Prof.Dr. Fahrettin ATAR
(Fıkıh)

Dr. Casim AVCI
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Bilal AYBAKAN
(Fıkıh)

Prof.Dr. M. Âkif AYDIN
(Fıkıh)

Prof.Dr. Halis AYHAN
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Beşir AYZAZOĞLU
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. Nihat AZAMAT
(Tasavvuf)

Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU
(Fıkıh)

Doç.Dr. Adil BEBEK
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Prof.Dr. Kemal BEYDİLLİ
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Mustafa L. BİLGE
(İslâm Ülkeleri Coğrafyası)

Doç.Dr. A. Azmi BİLGİN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Doç.Dr. Abdülhamit BİRİŞİK
(Tefsir)

Prof.Dr. İdris BOSTAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Nebi BOZKURT
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Ş. Tufan BUZPINAR
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Prof.Dr. İlyas ÇELEBİ
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Y.Doç.Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU
(İslâm Sanatları / Mimari)

Y.Doç.Dr. Kürşat DEMİRCİ
(Dinler Tarihi)

Prof.Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ
(Fıkıh)

Prof.Dr. İsmail DURMUŞ
(Arap Dili ve Edebiyatı)

Dr. Mehmet EFENDİOĞLU
(Hadis)

Prof.Dr. Feridun M. EMECEN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Sargon ERDEM
(İslâm Sanatları / Müteferrik)

Prof.Dr. Mehmet ERKAL
(Fıkıh)

Y.Doç.Dr. Muhammed EROĞLU
(Tefsir)

Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Semavi EYİCE
(İslâm Sanatları / Mimari)

Prof.Dr. Mustafa FAYDA
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Dr. İhsan FAZLIOĞLU
(İlimler Tarihi)

Prof.Dr. Ethem Ruhi FIĞLALI
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Dr. Hilal GÖRGÜN
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Tahsin GÖRGÜN
(Fıkıh, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Prof.Dr. Şinasi GÜNDÜZ
(Dinler Tarihi)

Fuat GÜNEL
(Dinler Tarihi)

Dr. Salime Leyla GÜRKAN
(Dinler Tarihi)

Prof.Dr. Yusuf HALAÇOĞLU
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN
(Dinler Tarihi)

Doç.Dr. İbrahim HATİBOĞLU
(Hadis)

Prof.Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU
(İlimler Tarihi)

Prof.Dr. Mehmet İPŞİRLİ
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Dr. Âlim KAHRAMAN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. İbrahim KALIN
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Doç.Dr. Cengiz KALLEK
(Fıkıh)

Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR
(Hadis)

Prof.Dr. Mustafa KARA
(Tasavvuf)

Enis KARAKAYA (M.A.)
(İslâm Sanatları / Mimari)

Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN
(Fıkıh)

Doç.Dr. Ahmet KAVAS
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Dr. Eyyüp Sait KAYA
(Fıkıh)

Prof.Dr. Mahmut KAYA
(İlimler Tarihi,
İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Dr. İsa KAYAALP
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. Seyfi KENAN
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Kasım KIRBIYIK
(İlimler Tarihi)

Prof.Dr. Ali KÖSE
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Rıza KURTULUŞ
(Fars Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Günay KUT
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. İlhan KUTLUER
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Prof.Dr. Cevdet KÜÇÜK
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Y.Doç.Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞCI
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Talip KÜÇÜKCAN
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Prof.Dr. M. Orhan OKAY
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Doç.Dr. Reşat ÖNGÖREN
(Tasavvuf)

Prof.Dr. Mustafa ÖZ
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Prof.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Abdülkadir ÖZCAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Azmi ÖZCAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti,
İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Y.Doç.Dr. Nuri ÖZCAN
(İslâm Sanatları / Müsiki)

Doç.Dr. Tahsin ÖZCAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Ahmet ÖZEL
(Fıkıh)

Doç.Dr. Şükrü ÖZEN
(Fıkıh)

Doç.Dr. M. Sait ÖZERVARLI
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Prof.Dr. İskender PALA
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. Mehmet Ali SARI
(Tefsir)

Dr. Vildan SERDAROĞLU ŞİŞMAN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Muhittin SERİN
(İslâm Sanatları / Hat)

Doç.Dr. Mustafa SİNANOĞLU
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Abdülkadir ŞENEL
(Hadis)

Dr. Sedat ŞENSOY
(Arap Dili ve Edebiyatı)

Doç.Dr. Recep ŞENTÜRK
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Dr. Cengiz ŞİŞMAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Dr. Cengiz TOMAR
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. Aydın TOPALOĞLU
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Doç.Dr. Tevfik Rüştü TOPUZOĞLU
(Arap Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Metin TUNCEL
(İslâm Ülkeleri Coğrafyası)

Y.Doç.Dr. Zülfikar TÜCCAR
(Arap Dili ve Edebiyatı)

Y.Doç.Dr. İsmail TÜRKOĞLU
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Abdullah UÇMAN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Süleyman ULUDAĞ
(Tasavvuf)

Prof.Dr. Mustafa UZUN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Doç.Dr. İlyas ÜZÜM
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU
(Fıkıh)

Prof.Dr. Yusuf Şevki YAVUZ
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Prof.Dr. Muhammet YELTEN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. M. Saim YEPREM
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Prof.Dr. İsmail YİĞİT
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Metin YURDAGÜR
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Doç.Dr. Ahmet YÜCEL
(Hadis)